

## U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Daňkové a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Alexandra Krysla v právní věci **navrhovatele: Ing. J. M. , bytem , , za účasti: 1) Městský úřad Starý Plzenec, se sídlem Smetanova 932, Starý Plzenec, 2) PhDr. B. B. , bytem , , 3) Mgr. M. H. , bytem , , 4) Ing. H. S. , bytem , , 5) J. K. , bytem , , 6) Mgr. M. Ch. , bytem , , 7) Ing. R. H. , bytem , , 8) Bc. V. D. , bytem , , 9) Z. M. , bytem , , 10) Ing. V. K. , bytem , , 11) J. Z. , bytem , , 12) Ing. J. K. , bytem , , 13) Ing. P. C. , bytem , , 14) Ing. P. H. , bytem , , 15) J. L. , bytem , , 16) J. S. , bytem , , 17) Mgr. I. L. , bytem , , 18) Mgr. A. C. , bytem , , v řízení o návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec konaných ve dnech 15. a 16. 10. 2010**

**t a k t o :**

- I. Hlasování ve volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec konané ve dnech 15. a 16. 10. 2010 je n e p l a t n é.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

## O d ů v o d n ě n í

Krajskému soudu v Plzni byl podán návrh na neplatnost hlasování ve volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec konaných ve dnech 15. a 16. 10. 2010.

V návrhu navrhovatel uvedl, že volební strana „Volba pro Starý Plzenec“ registrovaná registračním úřadem, Městským úřadem ve Starém Plzenci, předložila plnou kandidátní listinu 17 kandidátů pro dané komunální volby ve všech pěti volebních okrscích v souladu s § 5 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb. Tři kandidáti uvedené volební strany neměli v době podání kandidátní listiny trvalé bydliště ve Starém Plzenci, a to Jaroslav „Samson“ Lenk, trvalé bydliště Praha, Ing. Vachovec, trvalé bydliště Plzeň a Jaroslava Patočková, trvalé bydliště Oplot, okres Plzeň-sever. Volební strana a kandidáti naplnili ke dni registrace podmínky § 22 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb. a zavázali se podepsaným čestným prohlášením překážku volitelnosti ke dni voleb odstranit (přihlásit se k trvalému pobytu v místě, kde kandidují). Tento závazek ke dni voleb splnil pouze Ing. Vachovec. U Jaroslava Lenka a Jaroslavy

Patočkové nebyla splněna podmínka trvalého pobytu podle § 5 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb. a nadále jsou po skončení voleb v přehledu a ve vyhlášení výsledků jednotlivých volebních okrsků (1 – 5) uvedeni s původním trvalým bydlištěm. Jaroslav Lenk byl navíc na základě odevzdaných hlasů zvolen do zastupitelstva Města Starý Plzenec za volební stranu „Volba pro Starý Plzenec a Sedlec“ v rozporu s volebním zákonem. Dle navrhovatele obdrželi oba kandidáti významný počet hlasů, který by uvedené straně nebyl započítán, pokud by na danou situaci sami reagovali nebo plnil svoji funkci zmocněnec volební strany. Navrhovatel měl takto za doložené, že ostatní strany byly poškozeny v rovném a spravedlivém volebním soutěžení a že výsledek voleb ve Starém Plzenci byl ovlivněn protizákonným jednáním volební strany „Volba pro starý Plzenec a Sedlec“ hned ve dvou případech.

Navrhovatel proto navrhoval, aby soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 zákona č. 491/2001 Sb. 1) za použití § 5 tohoto zákona vyslovil neplatnost hlasování u strany „Volba pro Starý Plzenec a Sedlec“ a zejména kandidátů, kteří neměli trvalé bydliště ve Starém Plzenci a nařídil jejich stažení z kandidátní listiny a 2) se domáhal nového přepočítání hlasů z komunálních voleb ve Starém Plzenci v rámci spravedlivé volební soutěže v demokratických volbách s vyloučením hlasů pro kandidáty ad 1).

Řízení o návrhu provedl krajský soud podle části třetí hlavy druhé dílu čtvrtého zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen s.ř.s.*).

Soud se nejprve zabýval otázkou, kým je návrh podán.

Podle § 90 odst. 1 s.ř.s. za podmínek stanovených zvláštními zákony se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

Zvláštním zákonem je v případě voleb do zastupitelstva obce zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (*dále jen zákon o volbách do zastupitelstev obcí*), který upravuje podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb do zastupitelstev obcí a rozsah soudního přezkumu pro volby do zastupitelstev obcí.

Podle § 60 odst. 1 věta první zákona o volbách do zastupitelstev obcí podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (*dále jen "navrhovatel"*). Podle § 22 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí volební strana, s výjimkou nezávislého kandidáta, činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo kandidát. Úkony zmocněnce je volební strana vázána.

Návrh byl podepsán „za MO ČSSD ve Starém Plzenci Ing. Jan Metlický, předseda“ s uvedením adresy bydliště. Z tohoto označení navrhovatele nebylo zřejmé, zda je navrhovatelem Ing. Jan Metlický či Místní organizace ČSSD ve Starém Plzenci, za kterou Ing. Jan Metlický jedná jako zmocněnec. K výzvě soudu navrhovatel návrh doplnil a uvedl, že „návrh podává Ing. Jan Metlický jako fyzická osoba zapsaná ve voličském seznamu pro komunální volby v obci Starý Plzenec ve dnech 15.–16.10.2010“.

Soud z internetových stránek [www.volby.cz](http://www.volby.cz) zjistil, že město Starý Plzenec tvoří jeden volební obvod (§ 27 zákona o volbách do zastupitelstev obcí) sestávající z pěti volebních okrsků (§ 26 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). Městský úřad Starý Plzenec, jako příslušný volební orgán (§ 12 zákona o volbách do zastupitelstev obcí), soudu k dotazu sdělil, že byl Ing. Jan Metlický zapsán pro volby do zastupitelstva města Starý Plzenec konané ve dnech 15. a 16. 10. 2010 ve stálém seznamu voličů vedeném městským úřadem pro voliče, kteří jsou ve městě přihlášení k trvalému pobytu (§ 28 zákona o volbách do zastupitelstev obcí) a to ve volebním okrsku 5. Navrhovatel Ing. Jan Metlický je proto ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí osobou zapsanou do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen (v celém volebním obvodu, tzn. ve všech pěti okrscích, byli voleni do zastupitelstva města Starý Plzenec stejní kandidáti) a je proto aktivně legitimován k podání návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování.

Dále soud zjišťoval, je-li návrh podán v zákonem stanovené lhůtě.

Podle § 60 odst. 1 věta druhá zákona o volbách do zastupitelstev obcí je návrh třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 15. a 16. října 2010 vyhlásila a uveřejnila Státní volební komise podle § 7 odst. 2 písm. c) a § 51 zákona o volbách do zastupitelstev obcí v Hospodářských novinách dne 19.10.2010. Návrh k soudu bylo možno podat do pátku 29.10.2010. Návrh v této právní věci byl k soudu podán 27.10.2010, tedy v zákonem stanovené lhůtě.

Po té se soud zabýval okruhem účastníků řízení.

Podle § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena.

Navrhovatel v návrhu další účastníky řízení neoznačil. Protože je okruh účastníků řízení ve věcech volebních stanoven zákonem, soud navrhovatele nevyzýval k odstranění této vady návrhu a stanovil okruh účastníků podle § 90 odst. 2 s.ř.s. Vedle navrhovatele jsou proto účastníky tohoto soudního řízení Městský úřad Starý Plzenec, jako příslušný volební orgán a 17 kandidátů zvolených v daných volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec (jejich jméno, příjmení a adresu pro doručování soudu sdělil Městský úřad Starý Plzenec).

Závěr soudu o tom, kdo je příslušným volebním orgánem je opřen o judikaturu Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 13.12.2004, čj. Vol 13/2004-91 (dostupný na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)) v souvislosti se zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky uvedl, že *příslušným volebním orgánem v řízení o návrhu na*

*neplatnost voleb do Senátu je pouze Státní volební komise, a nikoliv již pověřený obecní úřad se sídlem ve volebním obvodu či snad okrsková volební komise. Tento závěr je patrný nejen z prvotního přiblížení se obsahu normy obsažené v § 90 odst. 2 s.ř.s. jazykovým výkladem (arg. jednotné číslo: „příslušný volební orgán“), ale především z vymezení kompetencí v § 8 zák.č. 247/1995 Sb., z něhož se bezpochyby podává závěr, že Státní volební komise je volebním orgánem zastřešujícím volby do Senátu, protože by účast dalších volebních orgánů v řízení byla zjevně nadbytečná. Na rozdíl od voleb do Parlamentu České republiky, kde výsledky voleb vyhláší pouze Státní volební komise, ve volbách do zastupitelstev obcí vyhláší Státní volební komise celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí. Pověřený obecní úřad pak vyhláší výsledky voleb do zastupitelstev obcí náležejících do jeho územního obvodu (§ 12 odst. 1 písm. f) zákona o volbách do zastupitelstev obcí) a obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory, vyhláší výsledky voleb v této obci (§ 13 odst. 1 písm. e) volebního zákona). Pověřený obecní úřad a obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory jsou státními orgány vyhlášujícími výsledky voleb v konkrétním územním obvodu či obci. Současně plní funkci registračního úřadu (§ 21 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí) a jsou správními orgány materiálně a personálně vybavenými k výkonu státní správy na úseku voleb, na rozdíl od okrskových volebních komisí. Tyto orgány je proto nutné považovat za příslušné volební orgány ve smyslu § 90 odst. 2 s.ř.s.*

Rovněž při stanovení okruhu těch, jejichž volba byla napadena, soud vycházel z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, kde je uvedeno, že *slova zákona, že účastníkem řízení je ten, jehož volba byla napadena, nelze vykládat restriktivně tak, že by zvolený kandidát byl účastníkem jenom tehdy, pokud by se někdo domáhal návrhem vyslovení neplatnosti volby kandidáta, ale též tehdy, usiluje-li návrh o vyslovení neplatnosti voleb či hlasování; i v posléze uvedených dvou případech totiž mohou být dotčena práva zvoleného kandidáta. Jiný výklad by nebyl konformní s článkem 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článkem 14 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Tento závěr plně potvrzuje nálezní pléna Ústavního soudu ze dne 10. 1. 1996, který, když zrušoval ustanovení § 200l o. s. ř. proto, že omezovalo účastenství v řízení toliko na navrhovatele, konstatoval: „Výraz »jeho věc« v čl. 38 odst. 2 Listiny je nutno vykládat tak, že každý, o jehož právech a povinnostech má být v soudním řízení jednáno, má mít možnost se tohoto řízení účastnit a vyjádřit se ke všem prováděným důkazům. S tam uvedeným závěrem se soud ztotožňuje a dodává, že v případě, že by nejednal se všemi těmi, jejichž volba byla napadena, tedy se zvolenými kandidáty, a za účastníky řízení by označil jen navrhovatele a příslušný volební orgán, nebylo by možné bránit se proti rozhodnutí soudu v případě prohlášení neplatnosti voleb či neplatnosti hlasování cestou ústavní stížnosti, neboť příslušný volební orgán není k podání ústavní stížnosti aktivně legitimován.*

Soud po té, kdy dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky řízení, vyzval další účastníky řízení k vyjádření k návrhu.

Městský úřad Starý Plzenec, jako příslušný volební orgán, uvedl, že přijal kandidátní listinu volební strany „Volba pro Starý Plzenec a Sedlec“ dne 10.8.2010. Jejím přezkoumáním bylo zjištěno, že tři kandidáti, Jaroslav Lenk, Jaroslava Patočková a Ing. Petr Vachovec, nemají ve městě trvalý pobyt, ačkoliv v prohlášení uvedli, že jim překážky

volitelnosti nejsou známy. Městský úřad proto 13.8.2010 vyzval zmocněnce této volební strany Mgr. J. C. k odstranění vady. Dne 16.8.2010 byla městskému úřadu doručena nová prohlášení tří uvedených kandidátů, že tato překážka jejich volitelnosti ke dni voleb do zastupitelstva města pomine. Následně městský úřad kandidátní listinu volební strany „Volba pro Starý Plzenec a Sedlec“ rozhodnutím ze dne 25.8.2010, čj. Volby/2475-31/10, zaregistroval. Městskému úřadu jako orgánu vykonávajícímu státní správu v evidenci obyvatel bylo a je známo, že z uvedených tří kandidátů se před konáním voleb přihlásil k trvalému pobytu ve městě pouze Ing. Petr Vachovec a byl proto zapsán do seznamu voličů. Zbývající dva Jaroslav Lenk a Jaroslava Patočková se k trvalému pobytu ve městě ke dni voleb (ani dosud) nepřihlásili. Podle § 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí nebyli Jaroslav Lenk a Jaroslava Patočková ve volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec konaných ve dnech 15. a 16. 10. 2010 voliči a nebyli proto podle § 5 téhož zákona volitelní. Městskému úřadu Starý Plzenec jako příslušnému volebnímu orgánu však již nepřísluší ověřovat údaje o trvalém pobytu kandidátů ke dni voleb ani mu uvedeným zákonem nejsou dány žádné pravomoci k přijetí jakéhokoli opatření v takovém případě.

K návrhu se vyjádřili také někteří účastníci řízení, jejichž volba byla napadena.

Ing. Pavel Císař uvedl, že byl na kandidátní listině lídrem volební strany „Volba pro Starý Plzenec a Sedlec“. Jako volební strana nejednali při sestavování kandidátní listiny protizákonně. Jaroslava Patočková a Jaroslav Lenk ve Starém Plzenci žijí, pracují a aktivně se zúčastňují společenského života. Jejich uvedení na kandidátní listině bylo projednáno zmocněncem Mgr. J. C. s Městským úřadem Starý Plzenec, který věc konzultoval s příslušným úředníkem Krajského úřadu v Plzni a výsledkem byla informace, že tito kandidáti na kandidátní listině být mohou a v případě jejich zvolení do zastupitelstva a eventuálního nesplnění podmínky trvalého bydliště ke dni voleb se mandátu vzdají a ten pak případně náhradníkovi téže kandidátní listiny. Správnost tohoto tvrzení účastník dokládal článkem z Plzeňského deníku z 27.10.2010, kde věc obdobně vysvětloval vedoucí odboru vnitřních věcí krajského úřadu a jeho vysvětlení odpovídá znění § 55 odst. 3 a 4 a § 56 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Pokud byla kandidátní listina sestavena a zaregistrována v souladu s informacemi (výkladem zákona) příslušných kompetentních orgánů a v dobré víře, že je postupováno v souladu se zněním zákona o volbách do zastupitelstev obcí, byl by případný postih této volební strany dle návrhu (pokud to vůbec právní systém takto připouští) nespravedlivý a neodpovídal by vůli voličů města Starý Plzenec.

Ing. V. K. uvedl, že plně souhlasí s návrhem. Není možné tolerovat získávání hlasů ve volbách prostřednictvím známých osobností, které následně odstoupí, přenechají mandát náhradníkovi a získané hlasy svému sdružení či straně. Kdyby tímto způsobem postupovali všichni, nebudou volby vyjádřením vůle voliče, ale stanou se obchodem.

Z. M. uvedl, že s návrhem souhlasí, neboť volební strana „Volba pro Starý Plzenec a Sedlec“ nepostupovala v souladu s volebním zákonem a hlasy, které získali kandidáti nemající trvalé bydliště ve Starém Plzenci, by měly být neplatnými. Chování kandidátů této strany hodnotil jako přinejmenším nečestné. V případě, že by zůstala tato

skutečnost bez povšimnutí, mohlo by se v příštích komunálních volbách takových nečestných kandidátů ucházet o hlasy voličů ještě mnohem více.

Návrh na neplatnost hlasování soud shledal důvodným.

Z výše citovaného § 90 odst. 1 s.ř.s. vyplývá, že se lze návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Soud proto není oprávněn rozhodnout, jak navrhuje navrhovatel, o neplatnosti hlasování u konkrétní volební strany (zde strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec) a zejména kandidátů, kteří neměli bydliště ve Starém Plzenci, nemůže rozhodnout ani o stažení konkrétních kandidátů z kandidátní listiny. Soud proto posoudil návrh podle obsahu jak samotného návrhu, tak jeho petitu a o návrhu rozhodoval jako o návrhu na neplatnost hlasování.

Podle § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování.

Ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva města Starý Plzenec konaných ve dnech 15. – 16. 10. 2010 soud zjistil, že v tomto volebním obvodu sestávajícím z pěti volebních okrsků byly registrovány kandidátní listiny sedmi volebních stran, které podle zápisů o výsledku a průběhu hlasování v jednotlivých volebních okrscích obdrželi následující počet hlasů a mandátů

- 1 TOP 09 - 5 397 hlasů a 3 mandáty,
- 2 Česká strana sociálně demokratická (ČSSD) - 2 825 hlasů a 1 mandát,
- 3 Občanská demokratická strana (ODS) - 5 173 hlasů a 3 mandáty,
- 4 Nezaníci - 6 901 hlasů a 4 mandáty,
- 5 Volba pro Starý Plzenec a Sedlec - 4 460 hlasů a 3 mandáty,
- 6 Komunistická str.Čech a Moravy 3 433 hlasů a 2 mandáty,
- 7 Křesťanská demokratická unie -Čs.strana lidová (KDÚ-ČSL) - 2 525 hlasů a 1 mandát.

Z hlasovacích lístků přiložených k zápisům o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých volebních okrscích soud zjistil, že za volební stranu s pořadovým číslem 5 Volba pro Starý Plzenec a Sedlec kandidovali na 11 místě Jaroslav Lenk a na 16 místě Jaroslava Patočková. Ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva města Starý Plzenec je zřejmé, že Jaroslav Lenk získal 423 hlasů a Jaroslava Patočková 160 hlasů. Dále se ze zápisu podává, že Jaroslav Lenk byl zvolen do zastupitelstva města Starý Plzenec jako druhý kandidát za volební stranu Volba pro Starý Plzenec a Sedlec, jako první byl za uvedenou volební stranu zvolen lídr na kandidátce Ing. Pavel Císař.

Z výpisu z centrální evidence obyvatel soud zjistil, že Jaroslav Lenk je od 17.2.1987 dosud hlášen k trvalému pobytu v Praze 7 – Holešovicích, [REDAKCE] a Jaroslava Patočková od 19.5.2003 dosud na adrese Oplot [REDAKCE], okr. Plzeň-jih.

Právo být volen (pasivní volební právo) je upraveno v § 5 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kde je uvedeno, že členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b);

členem zastupitelstva městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy může být zvolen ten volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b) a který je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu.

Z uvedeného ustanovení vyplývá, že členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není ve smyslu § 4 odst. 2 písm. a) a b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí překážka spočívající v zákonem stanoveném omezení osobní svobody nebo ve výkonu trestu odnětí svobody či ve zbavení způsobilosti k právním úkonům. Voličem pak je ten, kdo má právo volit (aktivní volební právo), které je upraveno v § 4 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož právo volit do zastupitelstva obce, města nebo hlavního města Prahy má občan obce za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo v hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu.

V posuzované věci je proto nutno učinit závěr, že do zastupitelstva města Starý Plzenec mohl být zvolen jen kandidát, který byl státním občanem České republiky, dosáhl věku 18 let a byl v den voleb ve městě Starý Plzenec přihlášen k trvalému pobytu. Oba kandidáti volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec Jaroslav Lenk a Jaroslava Patočková nesplňovali podmínku trvalého pobytu, neboť nebyli v den voleb přihlášení k trvalému pobytu ve městě Starý Plzenec a nebyli proto volitelní. Je proto nepochybné, že došlo k porušení ust. § 5 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

Ze souhlasného vyjádření Městského úřadu Starý Plzenec, který je současně registračním úřadem, a účastníka řízení Ing. Pavla Císaře, lídra volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec, je zřejmé, že byl zmocněnec volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec ve smyslu § 23 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí vyzván v rámci projednání a registrace kandidátní listiny k odstranění jejích vad [pro rozpor mezi § 22 odst. 1 písm. d) zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož má být na kandidátní listině uvedeno, kde je kandidát přihlášen k trvalému pobytu a § 22 odst. 3 téhož zákona, podle něhož musí být ke kandidátní listině přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta krom jiného o tom, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pominou ke dni voleb do zastupitelstva obce]. Protože byla následně registračnímu úřadu předložena prohlášení kandidátů Jaroslava Lenka a Jaroslavy Patočkové, že překážky volitelnosti spočívající v trvalém bydlišti mimo město Starý Plzenec ke dni voleb do zastupitelstva obce pominou, registrační úřad kandidátní listinu uvedené volební strany podle § 23 odst. 3 a v souladu s § 22 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí zaregistroval.

V zákonu o volbách do zastupitelstev obcí není upravena situace, kdy v době po registraci kandidátní listiny do vzniku mandátu ukončením hlasování přestane kandidát splňovat podmínky volitelnosti podle § 5 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Registrační úřad není oprávněn po registraci kandidátní listiny rozhodnout o škrtnutí kandidáta a nemá již zákonnou možnost, aby přezkoumal správnost registrované kandidátní listiny obsahující i nevolitelné kandidáty. Zákon upravuje situaci, kdy se kandidát sám ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí do 48 hodin před zahájením

voleb vzdá písemně své kandidatury nebo ve smyslu odst. 2 téhož ustanovení ve stejné lhůtě odvolá kandidaturu kandidáta zmocněncem volební strany (v obou případech např. při vědomí nevolitelnosti kandidáta z důvodu nesplnění podmínky trvalého bydliště v obci, kde kandiduje do zastupitelstva). V takovém případě podle § 24 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstev obcí bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno po registraci kandidátní listiny, zůstávají údaje o kandidátu na kandidátní listině, avšak při zjišťování výsledku voleb do zastupitelstva obce se k hlasům pro něj odevzdaným nepřihlíží; zároveň se snižuje počet kandidátů příslušné volební strany (§ 45 odst. 1 a 4). Registrační úřad zajistí zveřejnění prohlášení ve všech volebních místnostech na území obce, pokud je obdrží do 48 hodin před zahájením voleb do zastupitelstva obce.

V případě voleb do zastupitelstva města Starý Plzenec byli na kandidátní listině volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec uvedeni dva nevolitelní kandidáti Jaroslav Lenk a Jaroslava Patočková. Důvodem jejich nevolitelnosti bylo nesplnění podmínky trvalého bydliště ve městě Starý Plzenec stanovené v § 5 odst. 1 ve spojení s § 4 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, přičemž se kandidatury nevzdali ani nebyli zmocněncem své volební strany odvolání. Při sčítání hlasů v jednotlivých volebních okrscích proto bylo na místě aplikovat per analogiam ust. § 24 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstev obcí a při zjišťování výsledků voleb nepřihlížet k hlasům odevzdaným pro kandidáty volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec Jaroslava Lenka a Jaroslavy Patočkové a současně měl být o dva snížen počet kandidátů této volební strany. Protože k takovému postupu při sčítání hlasů nedošlo, soud i v tom, že byly do výsledku hlasování započítány hlasy odevzdané pro dva nevolitelné kandidáty volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec Jaroslava Lenka (423) a Jaroslavu Patočkovou (160) spatřuje porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

Soud se dále ve smyslu § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí zabýval tím, zda tato porušení uvedeného zákona mohla ovlivnit výsledky hlasování. Vycházel při tom z nálezu Ústavního soudu ze dne 26.1.2005, sp.zn. Pl. ÚS 73/04, publikovaného ve Sbírce zákonů pod č. 140/2005 Sb., (dostupném na <http://nalus.usoud.cz>), kde je mimo jiné uvedeno: „*Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. Naše volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení (tzv. absolutní zmatky volebního řízení), tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady a pochybení je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování, a to podle principu proporcionality. ... Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). ... Z toho třeba dovodit, že rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.*“



Aby soud zjistil, jaký by byl výsledek voleb, pokud by bylo při sčítání hlasů postupováno podle § 24 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, vyzval k přepočítání postupem podle § 45 zákona o volbách do zastupitelstev obcí Český statistický úřad. Ten vypracoval dle zadání soudu tři varianty výpočtu. První varianta se týkala situace, kdy by kandidáti Jaroslav Lenk a Jaroslava Patočková obdrželi 0 hlasů. Druhá varianta se týkala situace, kdy by byl kandidát Jaroslav Lenk neplatným kandidátem (ve stanovené lhůtě by se vzdal kandidatury nebo by byl odvolán zmocněncem své volební strany). Třetí varianta vycházela ze situace, že by byli oba jmenovaní kandidáti neplatnými kandidáty. Údaje o počtech mandátů a členech zastupitelstva (jmenovitě) byly ve všech třech variantách stejné a uvedené přepočítání hlasů nemělo vliv na 5 % hranici pro další zjišťování výsledků voleb, neboť tu všechny volební strany původně i po přepočítání bez problémů překročily. U druhé a třetí varianty se výpočet lišil jen v % ovlivňujícím další zjišťování výsledků voleb, protože pro volební stranu Volba pro Starý Plzenec a Sedlec bylo počítáno jen s 16 kandidáty a ve třetí variantě s 15 kandidáty, neboť jde o situace, kdy by jeden nebo oba kandidáti byli kandidáty neplatnými.

Po přepočítání hlasů Českým statistickým úřadem jsou výsledky voleb následující:

Obec: 558371					Obvod: 1
Pořadí	Jméno, příjmení	Věk	Pořadí na HL	Počet hlasů	
<b>Volební strana č. 1 – TOP 09</b>					
ZVOLENI:					
1	PhDr. Blanka Bendlová	27	1	522	
2	Ing. Hana Sobotová	43	6	439	
3	Mgr. Miloslav Hrdlička	54	2	380	
NÁHRADNÍCI:					
1	Aleš Tykvart	34	7	379	
2	Tomáš Průcha	33	3	376	
3	Bc. Roman Šalom	23	4	311	
4	Václav Nový	35	5	328	
5	BcA. Luboš Král	22	8	299	
6	Petr Beneš	40	9	317	
7	Ing. Martin Holubec	33	10	273	
8	Ing. Pavel Kvíz	53	11	257	
9	Bc. Jana Hrubá	34	12	274	
10	Ondřej Bendl	34	13	257	
11	Ivana Pícková	44	14	252	
12	Jana Hanzlíková	53	15	297	
13	Tomáš Zíka	33	16	231	
14	Miroslav Kopec	42	17	205	

<b>Volební strana č. 2</b>						
<b>Česká strana sociálně demokratická</b>						
ZVOLENI:						
1	Josef Korčák	46	9	302		
2	Bc. Václav Vajshajtl	53	1	268		
NÁHRADNÍCI:						
1	Jiří Böhm	47	5	216		
2	Josef Dvořák	52	3	205		
3	Libuše Sedláčková	58	8	199		
4	Ing. Jan Metlický	64	2	196		
5	Jiřina Pražáková	63	4	125		
6	Bohumil Zábranský	69	6	156		
7	Zdeněk Poslušný	51	7	174		
8	Josef Bárta	63	10	123		
9	Josef Skutek	65	11	151		
10	Ing. Jiří Černý	69	12	129		
11	Ladislav Gál	32	13	115		
12	Bohuslava Trnková	65	14	113		
13	Milena Nedvědová	38	15	141		
14	Libuše Strádalová	38	16	110		
15	Miloslava Zrzavecká	63	17	102		
<b>Volební strana č. 3</b>						
<b>Občanská demokratická strana</b>						
ZVOLENI:						
1	Ing. Radek Hroch	35	4	498		
2	Mgr. Milan Chaloupka	27	1	408		
3	Bc. Vlasta Doláková	51	8	390		
NÁHRADNÍCI:						
1	Karel Dolák	54	2	353		
2	Romana Vovsová	44	11	342		
3	Jaroslava Šedivcová	43	3	324		
4	Bc. Karolína Daňková	31	5	274		
5	Jiří Louda	33	6	289		
6	Karel Granát	37	7	317		
7	Jan Císař	56	9	322		
8	Bc. et Bc. Adriana Ujkanovičová	30	10	265		
9	Petr Vacikar	37	12	245		
10	Jaroslav Kares	41	13	257		
11	Radek Seman	35	14	232		
12	Ing. Ivar Dvořák	63	15	204		
13	Tomáš Metlický	39	16	218		
14	Jan Bláha	39	17	235		

<b>Volební strana č. 4 – Nezaníční</b>						
ZVOLENÍ:						
1	Zdeněk Matas	64	1	613		
2	Jaromíra Zíkmundová	55	4	576		
3	Ing. Václav Karnold	59	2	523		
4	Ing. Jiří Kodalík	48	17	511		
NÁHRADNÍCI:						
1	JUDr. Ivana Pazdiorová	53	5	477		
2	Marek Vávra	37	3	461		
3	Marie Šímková	64	6	316		
4	Bc. Miloš Nováček	47	7	267		
5	Zdeňka Staňková	49	8	373		
6	Zdeněk Ulč	73	9	307		
7	Filip Tobrman	36	10	303		
8	Ing. Stanislav Nesnídal	46	11	437		
9	Ing. Ondřej Cheníček	25	12	390		
10	Zdeněk Voves	49	13	352		
11	MUDr. Jindřich Fínek	53	14	345		
12	Lucie Hofmeisterová	33	15	209		
13	Tomáš Krásný	47	16	441		
<b>Volební strana č. 5</b>						
<b>Volba pro Starý Plzenec a Sedlec</b>						
ZVOLENÍ:						
1	Ing. Pavel Císař	60	1	504		
2	Ing. Pavel Hrouda	35	2	326		
NÁHRADNÍCI:						
1	Ing. Josef Vačkář	35	6	314		
2	Vladimír Šilhánek	62	15	307		
3	Pavel Kondr	68	3	304		
4	Jan Skřivánek	56	5	304		
5	Bc. Jitka Hurtová	38	12	274		
6	Olga Jelínková	40	4	213		
7	Tomáš Valdman	26	7	240		
8	Ing. Josef Šíroký	62	8	223		
9	Gabriela Rotenbornová	38	9	178		
10	Jiří Bojo	62	10	214		
11	Jaroslav Lenk	54	11	0		
12	Arch. Roman Trávníčka	60	13	157		
13	Jana Kopačková	47	14	174		
14	Jaroslava Patočková	56	16	0		
15	Ing. Petr Vachovec	42	17	145		
<b>Volební strana č. 6</b>						
<b>Komunistická strana Čech a Moravy</b>						

ZVOLENI:						
1	Mgr. Ivana Levá	60	3	630		
2	Josef Sutnar	60	1	267		
NÁHRADNÍCI:						
1	Milena Háková	58	12	242		
2	Vladimír Ouhrabka	54	2	158		
3	Jaroslav Rákosník	69	4	198		
4	Martin Bartovský	21	5	154		
5	Bohuslava Křížková	39	6	168		
6	Dana Kolbová	48	7	216		
7	Vlasta Hrdličková	58	8	163		
8	Jiřina Sůvová	65	9	181		
9	Eva Vacková	62	10	183		
10	Miluše Šilhánková	59	11	145		
11	Marie Mašková	60	13	150		
12	Naděžda Štrérová	48	14	172		
13	Vladimír Sedlák	51	15	146		
14	Dalibor Khek	54	16	136		
15	Milada Pašková	44	17	124		
<b>Volební strana č. 7</b>						
<b>Křesťanská a demokratická unie -</b>						
<b>Československá strana lidová</b>						
ZVOLENI:						
1	Mgr. Anna Císařová	43	5	280		
NÁHRADNÍCI:						
1	Josef Švéda	37	3	271		
2	Václav Franta	57	1	247		
3	Ing. Věra Chrástilová	62	4	236		
4	Mgr. Ludmila Kotnauerová	72	7	205		
5	Ing. Jan Meduna	62	6	175		
6	Ing. Marie Laiblová	41	2	137		
7	Václav Franta	28	8	92		
8	Martina Šteklová	46	9	155		
9	Mgr. Štěpánka Plecháčová	33	10	107		
10	Miroslav Kašpar	31	11	93		
11	Hana Troppová	20	12	109		
12	Roman Císař	21	13	95		
13	Ing. Václav Kabát	50	14	109		
14	Ing. Zdeňka Pospíšilová	61	15	78		
15	Miloslav Skobla	67	16	54		
16	Libuše Kabátová	54	17	82		

Z uvedeného je zřejmé, že by se při nezapočtení hlasů pro kandidáty Jaroslava Lenka a Jaroslavu Patočkovou změnilo rozdělení mandátů do 17 členného zastupitelstva města Starý

Plzenec a to tak, že by volební strana Volba pro Starý Plzenec a Sedlec dostala proti původním 3 mandátům jen 2 mandáty a Česká strana sociálně demokratická by proti původnímu 1 mandátu získala 2 mandáty.

K vyjádření účastníka řízení Ing. Pavla Císaře, lídra volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec, že „tito kandidáti na kandidátní listině být mohou a v případě jejich zvolení do zastupitelstva a eventuálního nesplnění podmínky trvalého bydliště ke dni voleb se mandátu vzdají a ten pak připadne náhradníkovi téže kandidátní listiny“ soud uvádí, že takový postup v případě, že došlo ke zvolení kandidáta nevolitelného, při jehož volbě byla porušena ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí není v souladu se zákonem o volbách do zastupitelstev obcí. K problematice kandidáta, který je veřejně známou osobností, který však byl zvolen v souladu se zákonem, se vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 12.4.2007, sp.zn. I. ÚS 35/07 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>), kde uvedl: *Účelem volebního procesu je totiž ustavení voleného orgánu a účelem soudní kontroly je ochrana vůle většiny a zajištění legitimacy zvoleného orgánu, který z volebního procesu vzejde. Rozhodnými motivy pro soudní přezkum naopak nejsou subjektivní pocity voličů, kteří se postupem volebních stran nebo jednotlivých kandidátů mohou cítit zklamáni či pohoršeni. Při volebním procesu nelze právní úpravou ani následným volebním přezkumem zcela zamezit situacím, kdy úmysl kandidáta vykonávat případný mandát není zcela vážný, přestože takový postup volebních stran či jednotlivých kandidátů, kterým zpochybní serióznost svého úmyslu, pochopitelně může vést ke snížení důvěry voličů v principy zastupitelské demokracie. Typickým příkladem takového přístupu může být situace, kdy čelný veřejně známý kandidát po svém zvolení úmyslně rezignuje, aby uvolnil místo náhradníkovi, který by sám měl menší naději na zvolení.*

V uvedeném nálezu Ústavní soud dále uvedl: *Zároveň však nelze předejít ani náhlým rozhodnutím či objektivním překážkám na straně jednotlivých kandidátů, včetně např. prohlášení o vzdání se kandidatury či úmrtí, a to v době, kdy již není možnost upravit vytištěné kandidátní listiny či důsledně dostát informační povinnosti. Tvrzení stěžovatelky, že volič mohl být významně ovlivněn přítomností jednoho konkrétního kandidáta na volební listině tak, že dal svůj hlas celé volební straně, by mohl mít své opodstatnění při volbách Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kdy voliči odevzdávají vždy nanejvýš jeden hlasovací lístek s jednou volební stranou, nikoliv však při volbách do zastupitelstev obcí, kdy každý volič disponuje takovým počtem hlasů, kolik míst v zastupitelském orgánu se obsazuje (§ 34 odst. 2) a ty může volně distribuovat napříč volebními stranami (§ 34 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). Tedy při použití systému, který cíleně vytváří předpoklady pro volbu jednotlivých kandidátů známých v místě svého bydliště bez ohledu na politickou příslušnost, která se v komunální politice často projevuje méně výrazně než např. v politice celostátní, se stěžovatelkou konstruovaná teze o deformaci volebního výsledku při absenci tvrzení jakýchkoliv dalších relevantních skutečností nejvíce pravděpodobná a volební soud proto ve svém rozhodnutí ve vztahu k ochraně základního práva stěžovatelky nepochybil.*

Ve smyslu § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí soud dospěl k závěru, že ve volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec konaných ve dnech 15. a 16. 10. 2010 byla porušena ustanovení § 5 odst. 1 a § 24 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstev obcí způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, když z přepočítání hlasů bez hlasů pro

nevolitelné kandidáty je zřejmé, že by volební strana Volba pro Starý Plzenec a Sedlec získala proti původním 3 mandátům jen 2 mandáty a Česká strana sociálně demokratická by proti původnímu 1 mandátu získala 2 mandáty. O návrhu na neplatnost hlasování rozhodl soud v souladu s § 90 odst. 3 s.ř.s. bez jednání tak, že prohlásil hlasování za neplatné.

K vyslovení neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta volebním soudem zaujal Ústavní soud stanovisko v nálezu ze dne 10.1.2007, sp.zn. III.ÚS 885/06, kde učinil závěr, že rozhodnutí soudu v takovém případě *musí obsahovat i důsledek ve vazbě na opakování voleb. Nejsou-li důsledkem takového rozhodnutí opakované volby, musí zahrnout i určení povinnosti volebním orgánům konstatované relevantní volební vady reparovat. V opačném případě by pouhé vyslovení neplatnosti založilo právní nejistotu, jak má být po takovém rozhodnutí soudu volebními orgány postupováno.*

V případě voleb do zastupitelstva města Starý Plzenec soud zastává názor, že konstatovaná volební vada není založena skutečným anebo potenciálním deformováním vůle voličů, a jejího odstranění lze dosáhnout, jak navrhuje v návrhu navrhovatel, resp. v souladu se zákonem, uložením povinnosti přepočítat voliči odevzdané hlasy ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstva města Starý Plzenec a nepřihlížet při tom k hlasům odevzdaným pro kandidáty uvedené na kandidátní listině volební strany Volba pro Starý Plzenec a Sedlec Jaroslava Lenka a Jaroslavu Potůčkovou a počet kandidátů na kandidátní listině této volební strany snížit o 2, tj. na 15 kandidátů a podle výsledku provést opravu zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva města Starý Plzenec.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s.ř.s., podle něhož na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).

**Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s.ř.s.).**

V Plzni dne 16. listopadu 2010

**JUDr. Jana Daňková, v.r.**  
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:  
Lenka Kovandová